

چهارشنبه 9 خرداد 1397 - 14 رمضان 1439 - 30 می 2018

درگذشت "ناظم الاطباء" پزشک و لغت شناس ایرانی (1303 ش)

درگذشت "ناظم الاطباء" پزشک و لغت شناس ایرانی (1303 ش)

میرزا علی اکبر خان نفیسی ملقب به ناظم الاطباء کرمانی در حدود سال 1336 ش (1263 ق) در کرمان به دنیا آمد. او پس از پایان تحصیلات مقدماتی، به فراگیری علوم چون حکمت الهی و فلسفه روی آورد و در مدرسه دارالفنون تهران، طب را آموخت. ناظم الاطباء پس از پایان تحصیلات، نخستین بیمارستان جدید در ایران را تأسیس کرد و در مجلس حفظ الصّحّه (حفظ تندرستی) متشکل از پزشکان معروف شهر حضور داشت. وی در سال 1261 ش (1298) دومین بیمارستان با سبک جدید را در مشهد بنیان نهاد و از 1271 ش، از اطبای ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه قاجار شد. علی اکبر نفیسی علاوه بر طبابت به نگارش کتاب همت می‌ورزید و آثاری را نیز پدید آورد. آثار ناظم الاطباء در طب شامل مجموعه کتاب‌های سودمندی است که توسط او تألیف و یا از منابع خارجی ترجمه شده است. ناظم الاطباء در گردآوری واژه‌های زبان فارسی نیز سعی بسیار مبذول داشت و آثار ارزشمندی به وجود آورد که مهمترین اثر او در این زمینه، فرهنگ نفیسی در پنج جلد است که مدت 25 سال از عمر خود را صرف گردآوری و تحریر آن کرد. ناظم الاطباء کرمانی سرانجام در 9 خرداد 1303 ش در 77 سالگی درگذشت.

رحلت فقیه اصولی آیت الله سیدمحمدباقر قاضی طباطبائی (1326 ش)
آیت الله حاج سیدمحمدباقر قاضی طباطبائی تبریزی در سال 1248 ش (1285 ق) در تبریز به دنیا آمد و مبادی فقه و اصول و کلام و معقول را از علمای زادگاهش فرا گرفت. وی سپس برای تکمیل تحصیلاتش، در سال 1269 ش راهی عتبات عالیات گردید و در محضر میرزای بزرگ شیرازی در سامرا حضور یافت. آیت الله قاضی پس از آن رهسپار نجف شد و در درس خارج آیات عظام: میرزا حبیب الله رشتی، ملا محمد فاضل شراپانی، محمد باقر اصطهباناتی و ملا اسماعیل قراباغی شرکت جست. وی همچنین در درس اخلاق آخوند ملا حسینقلی همدانی حاضر شد و به مدارج والای اخلاقی و علمی دست یافت. این عالم ربانی پس از مدتی که در تبریز اقامت گزید، بار دیگر در حوزه علمیه نجف حاضر شد و در درس آیات عظام: سید محمدکاظم یزدی و شیخ الشریعه اصفهانی حضور یافت. آیت الله قاضی سرانجام پس از سیزده سال اقامت در نجف و اخذ اجازه اجتهاد از علامه سید محمدکاظم یزدی و فاضل شراپانی و اجازه روایت از سید ابوالحسن اصفهانی، به تبریز مراجعت نمود و از آن پس به مدت بیش از چهل سال به درس و بحث و تألیف و تدریس همت گماشت. از این عالم ربانی تالیفات متعددی بر جای مانده که مخزن الفوائد فی حاشیه الفرائد، حاشیه بر فصول الاصول و نیز تقریرات اساتیدش: میرزای رشتی، علامه یزدی و شیخ الشریعه اصفهانی از آن جمله‌اند. این فقیه و مجتهد امامی، سرانجام پس از عمری سرشار از علم و معنویت، در نهم خرداد 1326 ش برابر با دهم رجب 1366 ق چشم از جهان فرو بست و در تبریز به خاک سپرده شد. این عالم بزرگوار، پدر اولین شهید محراب آیت الله سیدمحمدعلی قاضی طباطبائی می‌باشد.
کشف "چشمه نقطه ای" در کهکشان راه شیری (1371 ش)

دکتر جلال صمیمی، محقق و استاد دانشگاه صنعتی شریف تهران، پس از بیست سال تحقیق درباره کهکشان راه شیری و آزمایش در مورد تابش اشعه گاما، موفق به کشف پنج چشمه گاما در مرکز این کهکشان شد. دکتر جلال صمیمی متولد سال 1319 در شهرستان زابل و دارای مدرک دکترای رشته فیزیک است. او پس از مطالعات و تحقیقات گسترده، آزمایش‌های مکرر خود را در زمینه امولوسیون هسته‌ای انجام داد و سرانجام موفق به این کشف مهم شد.

به شهادت رسیدن "مختار بن ابوعبیده ثقفی" رهبر قیام خونخواهی امام حسین(ع) (67 ق)

مختار بن ابوعبیده ثقفی پس از هلاکت معاویه بن ابی‌سفيان، از جمله رهبران انقلابی کوفه بود که از امام حسین(ع) و نماینده‌اش حضرت مسلم بن عقیل(ع) حمایت نمود و در نتیجه، از سوی عبدالله بن زیاد عامل یزید در کوفه، دستگیر و زندانی شد. مختار در ایام قیام امام حسین(ع) هم‌چنان در زندان عبدالله بن زیاد به سر می‌برد تا این که به وساطت شوهر خواهرش، عبدالله بن عمر در نزد یزید بن معاویه، از زندان آزاد گردید. پس از مرگ یزید، جهت خون خواهی امام حسین(ع) در کوفه قیام نمود و جمع کثیری به او پیوسته و تمام قاتلان امام حسین(ع) و عناصر اصلی ضد امام حسین(ع) و اهل بیت را دستگیر و به مکافات اعمالشان رساند. مختار ثقفی پس از 18 ماه حکومت در کوفه و نواحی آن، در چهاردهم رمضان سال 67 قمری در برابر لشکریان عبدالله بن زبیر به فرماندهی مصعب بن زبیر، متحمل شکست گشته و در این نبرد به قتل رسید.

تولد "ژوزف لوساک" فیزیک‌دان و شیمی‌دان فرانسوی (1778م)

ژوزف لویی گی لوساک، دانشمند فرانسوی در 30 مه 1778م متولد شد و تحصیلات خود را در پلی‌تکنیک پاریس به پایان رسانید. آشنایی وی با بارتوله شیمی‌دان فرانسوی باعث علاقه او به علم شیمی گردید. وی در طول زندگی

خود تحقیقات و کشفیات مختلفی انجام داد. کشف سیالوژن که گازی سمی است، اختراع نوعی الکل؛ سنج و چگالی؛ سنج و تشخیص گِلر به عنوان یک عنصر، از جمله کشفیات اوست. مهم؛ترین فعالیت علمی او، وضع قوانین انبساط گازهاست، که به نام وی و همکارش شارل، تحت عنوان قانون شارل - گی لوساک ثبت شده است از دیگر اقدامات گی؛لوساک، کشف عنصر شیمیایی بود که آن را در سال 1808م اعلام کرد. وی هم؛چنین دریافت که در موقع تشکیل ترکیبات شیمیایی، گازها به نسبتی ساده با هم ترکیب می؛شوند. لوساک در سال 1811م تحقیقاتی برای تعیین ترکیب شیمیایی شکر انجام داد. از سوی دیگر، آزمایشات و هزینه؛های آن مورد حمایت ناپلئون بُنپارت قرار داشت چرا که وی به دنبال کسب شهرت و قدرت در عرصه جهانی بود. گی لوساک در سال 1831م به نمایندگی پارلمان فرانسه انتخاب شد و سرانجام در سن 72 سالگی به سال 1850م در گذشت.